

**Biogramy osób odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności
zaproszonych na uroczystość w dniu 11 września 2025 r. w Rzeszowie**

1. **Jan Stanisław Dawidowski.** W połowie lat 80-tych był uczniem wieczorowego Technikum Budowlanego w Gdyni, pracował równocześnie w Kombinacie Budowlanym w Gdyni. 24.05.1984 r. został zatrzymany pod zarzutem kolportażu w kwietniu 1984 r. ulotek organizacji „Polska Młodzież Walcząca”, a 25.05.1984 r. został tymczasowo aresztowany. Wydział Śledczy SB WUSW w Gdańsku w dniu 31.07.1984 r. skierował sprawę do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku. Na podstawie *Ustawy o amnestii z dnia 21.07.1984 r.* Prokuratura Rejonowa w Gdańsku w dniu 9.08.1984 r. uchyliła tymczasowe aresztowanie Jana Dawidowskiego. W związku z powyższym w okresie 26.06.1984 r. – 26.06.1986 r. na wniosek WUSW w Gdańsku objęty był postanowieniem o zastrzeżeniu wyjazdu za granicę do wszystkich krajów świata.
2. **Zbigniew Dyjak.** W dniu 27.01.1982 r., podczas trwania stanu wojennego, będąc pracownikiem Huty Stalowa Wola, rozprowadził wśród pracowników Wydziału HK-R czarne opaski, które miały być założone w dniu 30.01.1982 r. na znak protestu przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego oraz na znak solidarności z internowanymi. W związku z powyższym został zatrzymany w dniu 02.02.1982 r. a następnie internowany w Ośrodku Odosobnienia Rzeszów-Załęże w okresie 4.02.1982 r. – 29.04.1982 r. Po opuszczeniu ośrodka internowania w 1982 r. wyjechał na pobyt stały poza granice kraju (Australia, USA).
3. **Ewa Ekiert.** Pracowała w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Turystycznym „San” w Przemyślu. 6.09.1982 r. i ponownie 21.09.1982 r. zastała zatrzymana, a 23.09.1982 r. aresztowana pod zarzutem kolportowania w stanie wojennym podziemnej prasy w Przemyślu. Osadzono ją w Areszcie Śledczym w Nisku. Wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie z 17.11.1982 r. Ewa Ekiert została skazana na 1 rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata oraz karę grzywny. Została zwolniona w dniu 17.11.1982 r. po czym ponownie włączyła się w działalność opozycyjną. Brała czynny udział w imprezach rocznicowych organizowanych przez podziemie solidarnościowe. Była objęta zastrzeżeniem wyjazdu do wszystkich krajów świata od 10.10.1982 r. do 10.10.1984 r. oraz od 9.06.1986 r. do 9.06.1988 r. Od marca 1989 r. do 2008 r. przebywała na emigracji w Kanadzie.
4. **Jan Ekiert.** Od 1977 r. prowadził działalność w nieformalnej przemyskiej grupie antysocjalistycznej, kolportował również prasę drukowaną przez Przemyski Komitet Samoobrony Ludzi Wierzących którego był członkiem, a także KSS KOR i

ROPCiO. W 1979 r. współtworzył Okręg Rzeszowsko - Przemyski Konfederacji Polski Niepodległej. Od września 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność”, współorganizował związek w Warszawskich Zakładach Eksploatacji Kruszywa. Po wprowadzeniu stanu wojennego był poszukiwany przez SB. W dniu 29.12.1981 r. został zatrzymany, a następnie od 31.12.1981 r. do 2.12.1982 r. był internowany w Ośrodkach Odosobnienia w Uhercach, Nowym Łupkowie, Załężu koło Rzeszowa i Kielcach-Piaskach. Podczas przebywania w Ośrodku Odosobnienia w Nowym Łupkowie podjął próbę utworzenia organizacji Frakcja Młodzieży Walczącej - „Niezależni” w Przemyślu. W okresie internowania brał udział w różnych formach protestu m.in. uczestnicząc w głodówce w czerwcu 1982 r. Po zwolnieniu z internowania kontynuował działalność w podziemnych strukturach. Podczas wieców organizowanych przez podziemie solidarnościowe w Przemyślu wygłaszał patriotyczne przemówienia. Po przemówieniach w dniach 13.02.1984 r. oraz 13.03.1984 r. przed Kościołem św. Trójcy w Przemyślu został objęty śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy SB WUSW w Przemyślu. Sąd Rejonowy w Przemyślu w dniu 25.07.1984 r. umorzył postępowanie na mocy ustawy o amnestii. Po przemówieniu w dniu 1 maja 1985 r. na placu przy Kościele Św. Trójcy Jan Ekiert został 2.05.1985 r. zatrzymany, a następnie aresztowany od 3.05.1985 r. do 26.07.1985 r. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Przemyślu z 26.07.1985 r. został skazany na 1,5 roku więzienia w zawieszeniu na 5 lat i karę grzywny 100 000 zł. W 1988 r. został dwukrotnie ukarany przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Przemyśla na karę grzywny. Przez cały okres działalności był wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany i kontrolowany operacyjnie przez funkcjonariuszy SB. W 1989 roku wyjechał do Kanady gdzie mieszkał do 2008 r.

5. **Stanisław Karnas.** Pracował na stanowisku projektanta w Biurze Projektowo – Badawczym Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt” w Rzeszowie, gdzie był jednym z założycieli NSZZ „Solidarność”. Pełnił tam funkcję przewodniczącego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność”. Tuż przed wprowadzeniem stanu wojennego był członkiem grupy opracowującej plan działań rzeszowskiej „Solidarności” na wypadek strajku generalnego. Był organizatorem akcji strajkowych oraz kolportażu ulotek, pism i broszur o treści antypaństwowej w miejscu pracy. Był członkiem Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego, a w 1981 r. delegatem na I Walny Zjazd Delegatów Regionu Rzeszów oraz delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności związkowej będąc współpracownikiem Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” w Rzeszowie. W 1982 r. wraz z grupą działaczy NSZZ „Solidarność” był oskarżony przez Prokuraturę Rejonową w Rzeszowie o niezaprzeszanie działalności związkowej. W dniu 25.10.1982 r. dochodzenie to zostało umorzone. W grudniu 1982

r, Służba Bezpieczeństwa przeprowadziła ze Stanisławem Karnasiem rozmowę ostrzegawczą. W latach 1982–1988 był członkiem siatki kolportażowej RKW, uczestnikiem manifestacji, akcji plakatowych i ulotkowych RKW; przesłuchiwany i poddawany rewizjom.

6. **Mirosław Kocik.** Był absolwentem Instytutu Fizyki Politechniki Wrocławskiej (1980 r.). W 1980 r. został pracownikiem Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Maszyn Ziemnych i Transportowych w Hucie Stalowa Wola (HSW). Od września 1980 r. należał do grona organizatorów NSZZ „Solidarność” w HSW. Po zawiązaniu się Komitetu Założycielskiego w Narzędziowni HSW został oddelegowany do redakcji zakładowej gazety w celu zamieszczania tam informacji o działalności „Solidarności”. W marcu 1981 r. został powołany do służby wojskowej w jednostce łączności w Strzegomiu. Po zakończeniu służby wojskowej w marcu 1982 r. powrócił do pracy w HSW. Czynn timer uczestniczył w akcji pomocy osobom internowanym i ich rodzinom, organizując m.in. zbiórki pieniężne oraz rozwożąc pomoc własnym samochodem. Od 1982 r. działał jako kolporter wydawnictw podziemnych, m.in. czasopism i książek, zorganizował punkt odbioru prasy i wydawnictw podziemnych. Uczestniczył w redagowaniu i druku ukazujących się w podziemiu pism „Godność” oraz „Stalowowolski Miesięcznik Solidarności”. Od kwietnia 1982 r. był współorganizatorem akcji podłączenia Radia „Solidarność” do radiowęzła zakładowego. Nadano kilka takich audycji w tym w rocznicę podpisania porozumień 31 sierpnia 1982 r. W marcu 1983 r. z powodu szykan przełożonych odszedł z pracy w HSW i podjął pracę jako nauczyciel fizyki w Zespole Szkół Gastronomicznych w Stalowej Woli. W 1984 r. za odmowę uczestniczenia w pochodzie pierwszomajowym został przeniesiony do Szkoły Podstawowej w Pilchowie. 31 sierpnia 1984 został zatrzymany przez SB na 24 godz. w czasie manifestacji „Solidarności” pod krzyżem w zajezdni autobusowej HSW. Oskarżyciel postawił mu zarzut zorganizowania nielegalnej demonstracji i wnosił o karę pozbawienia wolności na okres dwóch lat. Ostatecznie został skazany przez kolegium ds. wykroczeń na karę grzywny w wymiarze 20 000 zł. W okresie 1985 – 1986 pozostawał bezrobotny i kontynuował działalność kolporterską w podziemiu. Od 1986 r. prowadził własną działalność gospodarczą nadal współpracując z podziemnymi strukturami NSZZ „Solidarność” aż do 1989 r.
7. **Jan Kopka.** W latach 1979-1981 był pracownikiem Sanockiego Przedsiębiorstwa Budowlanego Oddział w Ustrzykach Dolnych. W latach 1984-1989 pracował w Spółdzielni Usług Wysokościowych w Gdańsku – Filia w Rzeszowie jako inspektor BHP jednocześnie pełniąc w tym czasie rolę łącznika pomiędzy RKW „Solidarność” Rzeszów i Regionalną Komisją Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. Od

1984 r. jako kurier i kolporter dostarczał prasę z Regionu Gdańskiego do Rzeszowa, a od 1987 r. również do Huty Stalowa Wola. W latach 1987-1989 uczestniczył w rozwijaniu bazy poligraficznej RKW „Solidarność” Rzeszów dostarczając materiały niezbędne do druku. Po fali strajków w maju 1988 r. zorganizował spotkanie w Gdańsku Oliwie działaczy RKW „Solidarność” Rzeszów i RKK NSZZ „Solidarność” w Gdańsku z udziałem przedstawicieli Komitetu Strajkowego HSW dotyczące koordynacji działań strajkowych.

8. **Józef Kuduk.** W latach 80. pracował w WSK „PZL” Mielec jako tokarz. Od 24 sierpnia 1982 r. był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa w ramach sprawy obiektowej krypt. „Obiekt” dotyczącej WSK „PZL” Mielec. W ramach działań represyjnych powołany został do odbycia ćwiczeń wojskowych w JW. 3466 w Czerwonym Borze w okresie od 5.11.1982 r. do 03.02.1983 r. Ta forma represji objęła działaczy opozycji (głównie „Solidarności”), którzy jako rezerwiści, trafili na trzymiesięczne „przeszkolenie”. Osoby te były typowane przez Wojskową Służbę Wewnętrzną w ścisłej współpracy ze Służbą Bezpieczeństwa. Celem operacji było osłabienie opozycji przed zapowiadającym na 10 listopada 1982 r. protestem przeciwko delegalizacji NSZZ „Solidarność”, którego władze się obawiały.
9. **Tadeusz Kuras.** Prowadził własne gospodarstwo rolne w Żurawiczkach. Po sierpniu 1980 r. zaangażował się w powstający ruch społeczny. Był sekretarzem Gminnego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych w Zarzeczcu, oraz członkiem Wojewódzkiego Komitetu Założycielskiego NSZZ RI „Solidarność” w Rzeszowie. Na początku 1981 r. był uczestnikiem strajku chłopskiego w budynku byłej Wojewódzkiej Rady Związków Zawodowych w Rzeszowie. Był również jednym z organizatorów strajku okupacyjnego w siedzibie Urzędu Gminy w Zarzeczcu w grudniu 1981 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego brał udział w okresie od 1983 r. do 1988 r. w kolportażu na terenie gminy Zarzeczce ulotek i biuletynów informacyjnych z podziemnej drukarni prowadzonej przez Henryka Cząstkę. W dniu 14.04.1983 r. SB dokonała przeszukania mieszkania Tadeusza Kurasa podczas, którego znaleziono 4 opakowania czcionek drukarskich oraz proporzeczek NSZZ RI „Solidarność”, Tadeusz Kuras został zatrzymany na 48 godzin (14.04.1983 r. do 16.04.1983 r.), jako podejrzany o kolportaż i produkcję ulotek oraz przynależność do nielegalnej organizacji pod nazwą „Ogólnopolski Komitet Oporu Rolników”. Tadeusz Kuras utrzymywał kontakty z miejscowymi działaczami „Solidarności” jak i spoza województwa przemyskiego a także z miejscowym duchowieństwem. Brał udział w spotkaniach działaczy NSZZ RI „Solidarność” i organizowanych uroczystościach rocznicy podpisania porozumień w Rzeszowie. W

1989 r. brał aktywny udział w kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu organizując zebrania przedwyborcze na rzecz kandydatów z ramienia „Solidarności”.

10. **Jerzy Lorenc.** Pracował w Zakładzie Urządzeń Naftowych „Naftomet” w Krośnie. W latach 1986-1989 w miejscu pracy kolportował prasę i wydawnictwa podziemne, takie jak „Solidarność Walcząca”, „Solidarność Podkarpacka”, „Tygodnik Mazowsze” i „Goniec Podkarpacki”. Od grudnia 1986 r. był zaangażowany w działalność Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy klasztorze oo. Kapucynów w Krośnie, w ramach którego rozprawdzał materiały drugoobiegowe m.in. książki, kasyety magnetofonowe i znaczki. Wiosną 1989 r. został członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Krośnie.
11. **Leokadia Mielec (z domu Kołodziej).** W latach 80-tych była studentką Politechniki Rzeszowskiej i członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów (NZS). Brała aktywny udział w organizowanym przez NZS w dniach 17.11.1981 r. do 13.12.1981 r. strajku studentów. Po wprowadzeniu stanu wojennego prowadziła w latach 1982-1986 działalność kolporterską nielegalnych wydawnictw podziemnej „Solidarności”, NZS i „Solidarności Walczącej”, a także kaset magnetofonowych i znaczków wśród studentów uczelni. W dniu 13.03.1982 dostarczyła kwiaty dla studentów biorących udział w akcji złożenia kwiatów pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki na rzeszowskim rynku. Prowadziła aktywną działalność w strukturach byłego NZS i w Duszpasterstwie Akademickim („Wieczernik”, „Rotunda”, „Przystań”, „Szopka”) uczestnicząc w spotkaniach, pielgrzymkach studenckich oraz manifestacjach patriotycznych.
12. **Andrzej Nowak.** Od września 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Urządzeń Naftowych „Naftomet” w Krośnie. Działalność opozycyjną kontynuował po wprowadzeniu stanu wojennego. Kolportował wydawnictwa podziemne na Podkarpaciu, sprowadzał je z innych regionów do Krosna, a w 1984 r. wraz ze swoim bratem Jerzym zorganizował ośrodek kolportażowy w Zakładzie Naprawczym AGD przy ul. Wielkiego Proletariatu w Krośnie. W lipcu 1985 r. wraz bratem przeprowadził w Krośnie akcję ulotkową, informującą o wydawnictwach „Solidarności Walczącej”. Od końca 1986 r. aktywnie działał w Duszpasterstwie Ludzi Pracy przy klasztorze oo. Kapucynów w Krośnie, skupiającym środowiska opozycyjne. Jesienią 1987 r. zaangażował się w akcję, mającą na celu nakłonienie mieszkańców Krosna do bojkotu referendum z 29.11.1987 r. W wyniku przeszukania jego mieszkania przeprowadzonego 26.11.1987 r., odnaleziono ponad 600 ulotek, wydanych przez „Solidarność Podkarpacką”, wzywających do bojkotu referendum oraz książki wydane w drugim obiegu. Za powyższe został zatrzymany na 48 godzin,

a następnie 27.01.1988 r. ukarany grzywną przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Krosna.

13. **Czesław Nowak.** Pracował jako nauczyciel historii w latach 1974–1983 w Zespole Szkół Mechanicznych w Sanoku, następnie w Zespole Szkół Naftowo-Gazowniczych w Krośnie. Od 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” (z-ca przew. KZ w ZSM; członek Komisji Rewizyjnej KZ Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w Sanoku). Po 13.12.1981 r. szykanowany w miejscu pracy (rozmowy dyscyplinujące, żądania potępienia działalności „S” i rezygnacji z członkostwa, przesłuchiwany przez SB, żądanie współpracy z SB). Od 1984 r. był członkiem nielegalnej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w ZSN-G w Krośnie. W okresie 1984 – 1989 współpracował z podziemną RKW NSZZ „Solidarność” w Krośnie biorąc udział w kolportażu i redagowaniu „Solidarności Podkarpackiej”. Organizował zbiórki pieniędzy dla osób represjonowanych i na wydawanie prasy podziemnej. Uczestniczył w spotkaniach organizowanych przez RKW, Duszpasterstwo Rolników i Duszpasterstwo Ludzi Pracy oraz niezależnych uroczystościach patriotycznych w Krośnie, Haczowie i Jaśle. W marcu 1989 r. brał udział w reaktywowaniu jawnej działalności związkowej przez powołanie Tymczasowej Komisji NSZZ „Solidarność” w miejscu pracy. W 1989 r. był członkiem Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Krośnie i członkiem redakcji Biuletynu Wyborczego „Głos Wolny”.
14. **Jerzy Nowak.** Pracował w Fabryce Amortyzatorów „Polmo” w Krośnie, był członkiem NSZZ „Solidarność”. W okresie stanu wojennego zajmował się kolportowaniem wydawnictw niezależnych, które przywoził m.in. z Huty Warszawa, Stoczni Gdańskiej i Stoczni Szczecińskiej. W 1984 r. wraz ze swoim bratem organizował ośrodek kolportażowy w Zakładzie Naprawczym AGD przy ul. Wielkiego Proletariatu w Krośnie. Pełnił rolę łącznika, który odbierał wydawnictwa prasy podziemnej ze Strzyżowa, Rzeszowa, Wrocanki k/Krosna. W lipcu 1985 r. był współorganizatorem akcji ulotkowej mającej na celu zapoznanie społeczeństwa z wydawnictwami „Solidarności Walczącej”. Znaczną ilość tych publikacji rozpowszechniał na terenie zakładu pracy FA „Polmo”. Od 1986 r. był zaangażowany w działalność Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy klasztorze oo. Kapucynów w Krośnie. 3 kwietnia 1989 r. został wybrany wiceprzewodniczącym Tymczasowej Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” w Krośnie. Ponadto był przewodniczącym Zakładowego Komitetu Organizacyjnego NSZZ „S” w FA „Polmo” w Krośnie, powołanego w styczniu 1989 r., a także członkiem Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Krośnie.

15. **Marek Piechaczek.** Był pracownikiem WSK „PZL-Rzeszów” w Rzeszowie. W dniu 31.08.1982 r. wraz z kolegami z pracy uczestniczył we mszy świętej w kościele farnym w Rzeszowie, a następnie w solidarnościowej demonstracji w drugą rocznicę porozumień sierpniowych. Na ulicy 3 Maja został zatrzymany i przewieziony na komisariat milicji przy ul. Jagiellońskiej. Nazajutrz został ukarany przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Rzeszowa grzywną w wysokości 12 000 zł. Wkrótce otrzymał kartę powołania do wojska do jednostki w Chełmie (JW. nr 1991 – 5 Pułk Artylerii). W jednostce tej pełniąc rolę Wojskowego Obozu Internowania przebywał w okresie od 08.11.1982 r. do 13.01.1983 r. po czym został przeniesiony do 11 Pułku Kolejowego w Przemyślu. W latach 1982-1985 był rozpracowywany przez organy Służby Bezpieczeństwa.

16. **Halina Rogozińska.** Pracowała w Rzeszowskim Przedsiębiorstwie Ceramiki Budowlanej w Rzeszowie. W latach 1982 – 1989 uczestniczyła w działaniach Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Regionu Rzeszowskiego, której członkiem był jej mąż Ryszard, m.in. uczestnicząc w sieci kolportażowej, prowadziła w swoim mieszkaniu punkt dystrybucji prasy podziemnej oraz pełniła rolę łącznika w strukturach RKW. Jako plastyk uczestniczyła w przygotowaniu transparentów i plakatów dla struktur podziemnych „Solidarności”. Wspólnie z mężem brała udział w druku z matryc biuletynów „Trwamy”, „Tygodnik Mazowsze”, „Tygodnik Wojenny”. Była uczestnikiem manifestacji organizowanych przez RKW „Solidarność” w Rzeszowie, przechowywała w swoim mieszkaniu, położonym obok kościoła farnego, uczestników demonstracji narażonych na aresztowanie, udostępniała je także na spotkania opozycjonistów.

17. **Krzysztof Szczurko.** Był członkiem wspierającym Konfederacji Polski Niepodległej oraz NSZZ „Solidarność” w Przemyślu. Na prośbę przewodniczącego KZ NSZZ „Solidarność” w Przemyślu przechowywał w swoim domu od marca 1981 r. do kwietnia 1982 r. dużą ilość papieru powielaczowego. Papier miał być przeznaczony do wykonywania ulotek antyrządowych kolportowanych na terenie Przemyśla. W związku z tym został przesłuchany w dniu 02.04.1982 r. przez funkcjonariuszy KWMO Przemyśl, a w jego mieszkaniu dokonano przeszukania, w wyniku którego odnaleziono i zabezpieczono papier powielaczowy. W stanie wojennym podjął starania o wyjazd z kraju motywując to niezadowolaniem z panującego w Polsce systemu. 16.06.1983 r. został zatrzymany po tym jak nie reagując na wezwanie MO wszedł do ambasady USA. W związku z podejrzeniem o produkcję i kolportaż ulotek antyrządowych na terenie Przemyśla, mieszkanie Krzysztofa Szczurki zostało w dniu 07.03.1984 r. ponownie przeszukane przez funkcjonariuszy WUSW Przemyśl, a Krzysztof Szczurko w dniu 16.03.1985 r. został przesłuchany.

18. **Stanisław Szydło.** Od 1969 r. pracował jako tokarz w Fabryce Amortyzatorów „Polmo” w Krośnie, od 1981 r. był członkiem NSZZ „Solidarność”. Po legalizacji NSZZ „Solidarność” pełnił funkcję przewodniczącego wydziałowego koła w wydziale automatów w miejscu pracy. 16 grudnia 1981 r. uczestniczył w strajku w Fabryce Amortyzatorów „Polmo” w Krośnie będąc jednym z jego organizatorów. Za udział w strajku w grupie ponad 200 osób został zwolniony dyscyplinarnie z pracy. Uczestniczył w działalności konspiracyjnej w zakładzie pracy. Organizował pomoc materialną i prawną dla osób zwolnionych z pracy za działalność polityczną. Kolportował podziemną prasę. W latach 1983 – 1986 dostarczał papier dla drukarni drugiego obiegu kierowanej przez Adama Oberca oraz odbierał wydrukowane publikacje. Brał udział w spotkaniach działaczy NSZZ RI „Solidarność” m.in. w Ustrzykach Dolnych, Krościenku Wyżnym, Dębinie oraz w spotkaniach Duszpasterstwa Ludzi Pracy.
19. **Zbigniew Witusik.** W okresie stanu wojennego włączył się w działalność NSZZ „Solidarność” na Śląsku. W latach 1980-1989 kolportował ulotki sygnowane przez KOR i Polskę Walczącą, a także rozpowszechniał wydawnictwa podziemne, książki oraz pismo „Tygodnik Solidarność”. Ponadto organizował spotkania wśród mieszkańców Jasła, podczas których dyskutowano m.in.: o sytuacji w kopalniach na Śląsku oraz o pomocy poszkodowanym górnikom po pacyfikacji strajku w Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek”. 10 maja 1983 r. został zatrzymany z powodu podejrzenia o zniszczenie pomnika Wdzięczności Armii Radzieckiej w jasielskim parku miejskim w nocy z 5 na 6 maja 1983 r. Służba Bezpieczeństwa dokonała przeszukania jego mieszkania, w wyniku którego zakwestionowano znaczki z symbolami „Solidarności”.

Pośmiertnie:

20. **Kazimierz Maczurad (1955-2009).** Był członkiem NSZZ „Solidarność” w Hucie Stalowa Wola. Rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa w ramach sprawy operacyjnego sprawdzenia kryptonim „Flaga” założonej po wywieszeniu w dniu 1 maja 1982 r. flagi „Solidarności” na budynku stalowni HSW, a zakończonej 30.08.1982 r. przeprowadzeniem rozmowy ostrzegawczej. W ramach działań represyjnych powołany został do odbycia ćwiczeń wojskowych w JW. 3466 w Czerwonym Borze w okresie od 5.11.1982 r. do 03.02.1983 r. Ta forma represji objęła działaczy opozycji (głównie „Solidarności”), którzy jako rezerwiści, trafili na trzymiesięczne „przeszkolenie”. Osoby te były typowane przez Wojskową Służbę Wewnętrzną w ścisłej współpracy ze Służbą Bezpieczeństwa. Celem operacji było

osłabienie opozycji przed zapowiadaniem na 10 listopada 1982 r. protestem przeciwko delegalizacji NSZZ „Solidarność”, którego władze się obawiały.

21. **Franciszek Mazur (1954-1995).** Pracował w WSK „PZL-Mielec”, następnie w l. 1976 do 1979 odbywał nowicjat w zakonie oo. benedyktynów w Tyńcu. W latach 1980 - 1981 był działaczem NSZZ RI „Solidarność” w woj. rzeszowskim i tarnowskim będąc m.in. doradcą Zarządu Gminnego NSZZ RI „Solidarność” w Wadowicach Górnych. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność związkową. 19.02.1982 r. w mieszkaniu Franciszka Mazura przeprowadzona została rewizja podczas której znaleziono dużą ilość ulotek oraz odręczną instrukcję tworzenia podziemnych struktur. W tym dniu został zatrzymany i tymczasowo aresztowany. Wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego na rozprawie w Rzeszowie z dnia 15.03.1982 r. skazano Franciszka Mazura na karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, pozbawienie praw publicznych na 4 lata, podanie wyroku do publicznej wiadomości (dziennik „Nowiny”) oraz opłatę na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 6000 zł. Przebywał w areszcie w Załężu od 20.02.1982 r. do 21.05.1982 r. Z powodu silnego pogorszenia wzroku został przeniesiony do szpitala i urlopowany ze względu na stan zdrowia. W dniu 12.07.1982 r. został zatrzymany i przesłuchany podczas próby dostarczenia paczki dla internowanego A. Kopaczewskiego przebywającego w Szpitalu Wojewódzkim w Rzeszowie. Nie powrócił do zakładu karnego i zaczął się ukrywać w Stalowej Woli, Annopolu, Zawichoście, Popowicach oraz w Warszawie, będąc w tym czasie ścigany listem gończym. Postanowieniem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie z 3.08.1983 r. na mocy amnestii kara została złagodzona do 3 lat pozbawienia wolności, zaś postanowieniem tegoż sądu z 8.08.1984 r. darowano skazanemu całą karę oraz odwołano list gończy za nim. Wyrokiem Sądu Najwyższego Izba Wojskowa z 30.04.1992 r. Franciszek Mazur został uniewinniony od przypisanych mu czynów.
22. **Jan Mizera (1939-2024).** Od 1962 r. pracował jako kierowca w Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywców „Społem” w Tarnobrzegu – Oddział Nisko. Był członkiem NSZZ „Solidarność”. Internowany w dniu 13.12.1981 r. w Zakładzie Karnym Rzeszów-Załęże. Jako powód internowania podano, że „nawołuje do wrogich wystąpień przeciwko rządowi i ustrojowi PRL”. Zwolniony 12.02.1982 r.
23. **Grzegorz Wojturski (1955-2006).** W latach 80-tych pracował w WSK „PZL-Rzeszów” jako kierownik rozdzielni, był członkiem związku NSZZ „Solidarność” w swoim zakładzie pracy. W dniu 2.05.1982 r. o godz. 22.00 został zatrzymany podczas naklejania na przystanku MPK nalepki z nadrukiem *Solidarność była, jest i będzie*. W domu oraz miejscu pracy Grzegorza Wojturskiego dokonano przeszukania

rekwirując ulotki i inne wydawnictwa podziemne. Grzegorz Wojturski został aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Rzeszowie, w którym przebywał do 28.07.1982 r. W końcu sierpnia 1982 r, został zatrzymany na 48 godz. w ramach akcji przeciwdziałania planowanej demonstracji w rocznicę podpisania porozumień sierpniowych. 08.09.1982 r. został skazany przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie na 1,5 roku więzienia w zawieszeniu na 3 lata i 30 tys. zł. grzywny za nieodstąpienie od działalności w zawieszonym NSZZ „Solidarność” oraz gromadzenie i rozpowszechnianie nielegalnych broszur i nalepek. W ramach działań represyjnych powołany został do odbycia ćwiczeń wojskowych w JW. 3466 w Czerwonym Borze w okresie od 5.11.1982 r. do 03.02.1983 r. Ta forma represji objęła działaczy opozycji (głównie „Solidarności”), którzy jako rezerwiści, trafili na trzymiesięczne „przeszkolenie”. Po powrocie do pracy uczestniczył w latach 1985-1988 w kolportażu prasy podziemnej na terenie WSK „PZL-Rzeszów”. Został umieszczony na sporządzonej 18.05.1988 r. liście osób przewidzianych do internowania. W październiku 1988 r. był zaangażowany w działalność w celu przywrócenia jawnej i legalnej działalności NSZZ „Solidarność” w WSK „PZL-Rzeszów”. 6.10.1988 r. w miejscu pracy Grzegorza Wojturskiego dokonano przeszukania podczas którego znaleziono 20 egzemplarzy wydawnictw RKW NSZZ „Solidarność” w Rzeszowie. SB wznowiła ponadto inwigilację jego osoby, która prowadzona była do lipca 1989 roku.